

PeKå

Svenska Prazsky Krysarik Klubbens
medlemstidning

Nr 2
2008

I detta nummer:

- WDS 2008
- Medlemsmöte
- Avel och genetik
- Hälsoenkät
mm.

Hej alla medlemmar!

Äntligen har ni det andra numret av vår medlemstidning "PeKå" i handen.

Den här gången har vi gett stort utrymme åt utställning, hälsa och åt vårt avelsråd som inom kort deltar i SKKs avelsrådsutbildning i Stockholm. Självklart handlar det mycket om avel i en rasklubb, och i styrelsen kommer vi det närmaste året att lägga mycket energi på att planera den kommande raskonferensen. Det är otroligt spännande och kommer mest troligt bli det största vi anordnat hittills. I samarbete med SKK blir det en kombinerad avel/hälsa/domarkonferens, förhoppningsvis redan hösten 2009. Vi behöver fler som vill hjälpa till med förberedelserna. Skicka ett mail på info@spkk.se om du är intresserad.

Att styrelsen fokuserar på raskonferensen betyder inte att det inte finns plats för träffar. Om du som medlem vill ordna en träff eller PK-promenad men inte vet hur du ska gå tillväga, då ska du kontakta vår nya MO (medlemsombudsman). Ida heter hon, och i rollen som MO gör hon allt för att svara på alla möjliga frågor du som medlem kan ha. Hon nås enklast på email: ida@spkk.se. Idas övriga kontaktuppgifter finns på organisationssidan på spkk.se.

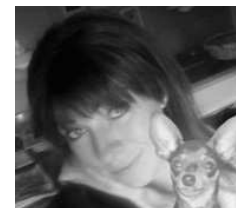
Annat som alla medlemmar kan ta initiativ till är t.ex rasklubsmonter. Vi har möjlighet att vara med på både "Stora Stockholm" 2008 och "MyDog" 2009, men det förutsätter att ett flertal medlemmar visar intresse både före, under och efter mässorna. Om du är intresserad av att hjälpa till med konferens, monter eller ordna träffar, hör av dig till info@spkk.se !

Har du andra idéer om aktiviteter eller annat som rör PK, då kan du såklart maila om det också, eller varför inte skriva om det i forumet?

Glöm nu inte att fylla i **Hälsoenkäten** som följer med i detta nummer av PeKå. Enkäten ger viktigt underlag för den kommande RAS som avelsrådet ska utveckla i samarbete med SKK.

Ha nu en fantastisk höst tillsammans med din hund, ta lite bilder när du och din hund letar svamp eller hoppar i lövhögar och skicka in till oss, vi blir så glada för alla bilder som kommer in.

Till nästa gång: Voff voff!

/Maria Weinehall, Ordf. SPKK

World Dog Show 2008

I år hade Sverige äran att arrangera Världsutställningen, en utställning som lockar hundar från världens alla hörn och därmed ett gigantiskt projekt att ro i land för SKK. Allting flöt dock på, med circuitutställningar runt om i Stockholmsområdet.

Eftersom Prazsky Kryсарik ännu inte är godkänd av FCI kan inte PK erhålla titlar eller interationella cert (CACIB).

För godkända hundraser skrivs världsvinnartiteln in i hundens stamtavla på detta vis: "WW08 Dixie z Vyseradskeho Podhradi", men så blir det alltså inte för PK förrän rasen godkänns av FCI.

Det är ändå en fantastisk merit att vinna på den första Världsutställningen som PK har fått ställas ut på, och att få vara med på en världsutställning måste vara en otroligt häftig upplevelse. Vi vill tacka alla som visade sina Prazsky's på världsutställningen, och gratulera till de fina bedömningarna.

Domare för Prazsky Kryсарik var Zhuk Anatoli från Vitryssland.

Resultat WDS (SPKK-medlemmar):

BOB (Best of Breed)+CAC samt bästa Juniortik: Dixie z Vyseradskeho Podhradi, Ägare:

Jenny Andersson, Hässleholm

Reserv-CAC samt bästa Unghundshane: Crille Alimak, Ägare: Kerstin & Yvette

Persberger, Kennel Mocchi 'z

Cerise var färgen för dagen.

Från vänster: Anna & Endy, Jenny & Dixie, Yvette & Crille. Domaren och ringsekreteraren är just på väg fram för att gratulera Jenny till BoB.

Intervju med Jenny Andersson, vars hund Dixie blev Best of Breed på WDS:

Grattis till BoB på WDS!

-Åh, tack så mycket!

Berätta lite om dagen.

-Dagen började med nervositet och väntan. Jag fikade tillsammans med Yvette och Kerstin (kennel Mocchi's, red. anm) vid entrén, där vi såg många vackra hundar passera samtidigt som vi luftade våra förväntningar på dagen, då jag även skulle visa deras hane Crille Alimak. När vi kom upp på plats vid ringen så gick det ganska fort.

Hur skiljer sig en Världsutställning från en vanlig svensk utställning?

-Mer folk och rörigare, men bra organiserat.

Bedömningen är som en utländsk utställning, ingen BIM blir t.ex utsedd.

Jag tyckte domaren var väldigt noggrann. Han ville gärna se hundarna mer än en gång, både före och efter bedömningen på bordet.

Beskriv finalen.

-Nervositet, men jag förstod att domaren uppskattade min hund då han tittade mycket på henne. Samtidigt är det ju en vinst i sig bara att ha gått vidare till finalen. När domaren tillkännagav sitt beslut var det bara glädje, glädje, glädje!

Att det var just Världsutställning gjorde ju att jag kände mig extra stolt över Dixie, och jag vill passa på att gratulera mina klubbkompisar för deras resultat på utställningen också.

Vad är framtidsplanerna för Dixie nu då?

-Hon ska ta sitt sista CERT för championatet nästa år, så det blir en hel del utställningar såklart. Jag hoppas även att Danmark snart får PK'n nationellt godkänd så att vi kan ställa ut även där.

Då önskar vi er lycka till i ringarna i framtiden.

-Tack så mycket, det värmer!

Resultatbarometer på gång!

Nu när så många börjat ställa sina PK's på officiella utställningar har det blivit dags att samla ihop resultaten och se vem som blir "Årets PK".

För att delta i resultatbarometern krävs det att ägaren av hunden är medlem i SPKK. Vid delägarskap el. fodervärdsskap krävs att både delägare och fodervärd är medlemmar i SPKK. Övriga regler för barometern finns på spkk.se.

Du behöver inte skicka in dina resultat då dessa skickas till SPKK av SKK.

Poängberäkningen sker enligt följande:

Alla hundar som får CK och därmed går vidare till konkurrensen får poäng.

BIR ger 10 p + 1 p per slagen hund i båda könen

BIM ger 10 p + 1 p per slagen hund i eget kön

2:a plac ger 5 poäng + 1 poäng per slagen hund i eget kön

3:e plac ger 4 poäng + 1 poäng per slagen hund i eget kön

4:e plac ger 3 poäng + 1 poäng per slagen hund i eget kön

Reserv plac ger 2 poäng + 1 poäng per slagen hund i eget kön

Som slagen hund räknas deltagande hund på utställningen, anmäld hund som ej visas räknas ej med.

Kolla in senaste ställningen i barometern på spkk.se → [resultatbarometern](#).

Forts. på nästa sida →

Den viktiga genetiska variationen

En genetisk variation är en grundläggande förutsättning för att en ras ska kunna behålla alla sina rastypiska egenskaper, kunna motstå sjukdomar och fortsätta vara fertila. I små populationer finns risken för att variationen minskar, eftertraktade egenskaper går förlorade, sjukdomar ökar, tikar som ofta går tomma och då de får avkomma så är det ofta små kullar som föds.

I små djurpopulationer är nära släktskapsavel, så kallad inavel, vanligt förekommande. Parningar grundade i inavel ger en högre grad av dubbling av arvsanlag, både när det gäller de vi anser är positiva egenskaper, men också när det gäller defekter och sjukdomar. Varje fördubbling av gener innebär samtidigt att en annan gen inte får plats utan försvinner. Sker detta i populationen i stort så kommer den *genetiska variationen* i rasen att minska. Den typ av egenskap som den försvunna genen innebar kommer också att gå förlorad. I val av partner så bör man alltid betänka den inavelsökningen som parningen innebär och se till så den inte blir oförsvarbar.

Rasen Prazsky Krysarik är en ras under uppbyggnad. Hur stor population och än viktigare, hur stor den effektiva avelspopulationen kommer att bli i Sverige i framtiden, går det bara att spekulera om. Målet som vi måste ha är att se till att den effektiva avelspopulationen i rasen kommer att bli så stor som möjligt. Det innebär att så många som möjligt av de hanar och tikar av rasen som är hälsomässigt och mentalt lämpliga bör användas i den fortsatta aveln. Ensidigt användande av hanar och inavel är sådant som bör undvikas så mycket som möjligt.

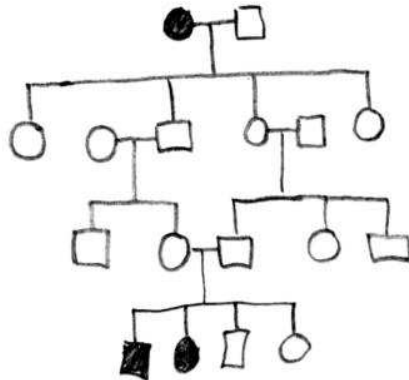

Bild: Klassisk genetik.

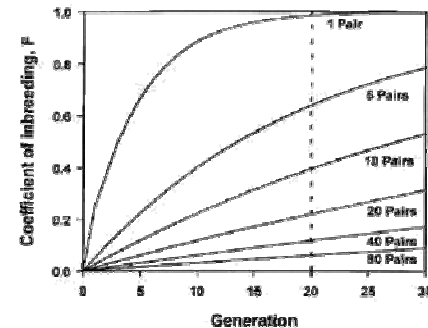
Är det dåliga anlaget dominant, recessivt autosomalt eller X-länkat (könsbundet)?

Rasen är som sagt under uppbyggnad, och i Sverige består den i dagsläget helt av importerade djur och deras direkta avkomma. Enligt Lennart Swenson, författare till SKKs "Avelsboken" tillika doktor i hundavel, har skrivit att om man har färre än 50 individer i den faktiska avelspopulationen (och som hos PK färre än detta i den totala populationen i Sverige) så innebär det allvarliga risker för rasens möjliga överlevnad. Vid så pass små populationer som vår svenska, så kan man räkna rasen som varandes i praktiken utrotningshotad då den genetiska variationen inom populationen inte kan matcha de genetiska förlusterna. Det är först när populationen blir över 100 individer i avel som de genetiska förlusterna i rasen kan matchas av naturlig selektion.

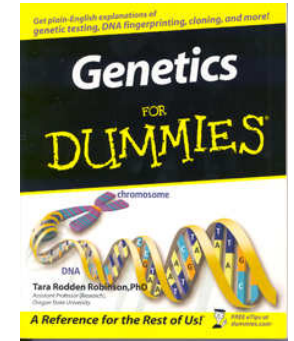
Hundraser med så pass många som runt fyra till fem hundra individer i den effektiva populationen anser Lennart Swenson kunna överleva utan att allvarliga slumpmässiga förändringar av genfrekvenserna skall kunna hota stammens fortsatta överlevnad. För vår egen ras så är det i dagsläget långt ifrån en population på över hundraavelsdjur, vi måste därför se populationen i ett större internationellt sammanhang. Att importera nya djur för avel samt använda utlandsägda djur i aveln är nödvändigt. Valet av importerade djur samt parningar måste dock vara genomtänkta så att den faktiska genetiska variationen ökar. Parningar med hundar vars gener redan finns i överflöd i landet eller import av djur som redan har flera syskon i avel ger inte en ökning av den faktiska genetiska variationen i rasen.

Det kanske viktigaste hjälpmedlet som man kan använda sig av (om man ser det historiskt) för att uppehålla den genetiska variationen är att begränsa det ensidiga användandet av handjur. I små populationer bör en hanhund inte bli fler än 5 % av avkomman som produceras av en generation avelsdjur (ca 5 år), gärna mindre ändå om möjligt. I de fall där även avkomman används flitigt i avel bör man vara medveten om att detta ökar risken för att den genetiska variationen i rasen snabbt kan försvinna. Då vi i rasen inte har någon statistik ens för ungefär hur många hundar som kommer att födas i en generation så blir det omöjligt att ge en siffra för hur många hundar hanen max bör vara för till, men betänk att för rasens fortsatta överlevnad och lilla population bör det i dagsläget inte bli många fler avkommor per hane än vad det blir per tik.

Varje hund som kommer att tillåtas föra vidare sina gener i för stort antal utgör en risk för den framtida utvecklingen av rasen, och det under många kommande generationer. Då många uppfödare i rasens hemland Tjeckien inte tillämpar samma sätt att se på ett överdrivet (mer än 5% av antalet födda valpar) användande av samma hane, så ökar ansvaret på oss att vara extra noggranna i våra val av avelskombinationer.

Ansvaret ligger hos den enskilde uppfödaren, men även hos hanhundsägaren. Var och en tar sina egna beslut, men vi hoppas förstås att man även väger in rasens framtid i alla parningskombinationer som kommer att göras. Ansvaret ligger som sagt hos den enskilde uppfödaren/hanhundsägaren, men vi kan tillsammans hjälpas åt, och underlätta för varandra genom att hålla en öppen diskussion kring avel och avelsplaner. Uthålligt avelsarbete går ut på en kompromiss mellan målinriktat urval för främjande av genetiskt framsteg i nästa generation och urval för bevarande av genetisk variation, eller med andra ord, att bevara en bred avelsbas.

Forts. på nästa sida →

Forts. på nästa sida →

Några frågor som vi kan behöva tänka igenom och diskutera i den närliggande framtiden är följande:

Vad det är för strategier som i det längre perspektivet är mest väsentliga för vår ras?
Vilka är rasens kvaliteter och vilka är dess brister?
Vilka egenskaper vill vi bevara och vilka vill vi utveckla?
Vill vi öka homogeniteten i rasen eller bibehålla så stor del av den genetiska variationen som möjligt?
Hur skall vi bygga upp en genetiskt bärkraftig population?
Hur hög inavel är försvarbart?
Hur många valpar bör en hane max lämna ifrån sig?
Hur skall vi jobba med patella luxation? Risker för skadliga polygena såväl som recessiva gener ökar vid inavel och små populationer.

Per-Erik Sundgren ger i sin artikel "NATURENS SKYDD AV ÄRFTLIG VARIATION" tips för hur man skall komma undan de problem som är förknippade med bevarandet av den genetiska variationen. Han skriver att man bör försöka förstå de grundläggande villkoren som finns i naturens egna avel med vilda djur:
-Djurstammen måste vara tillräckligt stor för att rymma och bibehålla den ärftliga variationen.
-Bara de individer som är friska och livskraftiga med alla naturliga funktioner i behåll kommer att producera avkomma.
-För de mer utvecklade djurarterna så kan varje individ bara producera ett mycket begränsat antal avkomlingar under sin livstid.

Per-Erik Sundgren skriver även att det är för att vi bryter mot dessa grundläggande regler och negligerar naturens system för skydd av ärftlig variation som vi har fått de problem vi har med ärftliga sjukdomar och defekter i våra husdjursraser.
Många rasklubbar hänvisar till och finner under skapandet av RAS stöd i denna artikel.
(Läs hela artikeln på vår RAS-sida på www.spkk.se)

Betänker man att den svenska vargen visat sig vara relativt frisk även med den extrema inavel som denna är utsatt för i kontrast till hur det ser ut i många hundraser så inser man att det är viktigt att fundera på dessa frågor. Vi kommer aldrig att kunna vara så grymma som naturen i att sålla bort sjuka djur, men vi bör försöka se till så de inte får möjlighet att lämna vidare dessa gener till nästkommande generationer.

En levande debatt bör föras kontinuerligt för att diskutera rasens fortsatta utveckling.

Vi planerar just nu för den kommande raskonferensen vilken förhoppningsvis äger rum hösten 2009, och vi hoppas att idéer och åsikter om hur denna skall genomföras kommer att flöda in. Just är det viktigaste att samla in underlag för statistik, så vi ber er, ta en stund och fyll i Hälsoenkäten och skicka den till SPKK för sammanställning. Det är för rasens framtid!

Om ni har frågor eller funderingar kring denna text går det bra att skicka ett email till: daniel@spkk.se

/Daniel Söderlind, Avelsråd i SPKK

Medlemsmöte!

Vad är ett medlemsmöte?

Ett medlemsmöte är en "träff" som är öppen för alla medlemmar, där alla ges möjlighet att diskutera vad de vill. För att ett medlemsmöte skall gå smidigt till väga bör man om möjligt fundera ut vad man vill prata om och i förväg skicka ett meddelande om detta till den som ansvarar för mötet.

På mötet utses en mötesordförande (som mest ser till att alla som vill prata får möjlighet till det samt håller "ordning") och en mötessekreterare (som för anteckningar under mötet och sedan rättar dessa och gör möjligt för alla deltagare att få en kopia av minnesanteckningarna, t.ex via email).

På ett medlemsmöte kan deltagarna välja om de vill ha någon ur styrelsen på plats eller ej, men oavsett vilket är det viktigt att styrelsen får ta del av minnesanteckningarna för att bättre kunna följa medlemmarnas ev. önskemål om t.ex förändringar.

Jenny har i SPKKs forum gjort ett upprop till medlemsmöte under hösten, förslagsvis okt/nov. Läs mer och diskutera fram datum och plats för mötet på forumet i avdelningen "Medlemmarnas förslagslåda". www.spkk.forum24.se

Om du inte är medlem i forumet kan du maila Jenny direkt på jenny_a@spkk.se

Medlemsbild:

Milton med sina CERT och BIR-rosetter

Nästa nummer av PeKå kommer under senhösten.

Deadline för inskickat material:

15 oktober

